

Leszek Ploch Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
Wydział Humanistyczny

Jubileusz 30-lecia działalności artystycznej Integracyjnego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowiacy”

30 anniversary of Art Integrated Song and Dance
Ensemble „Mazowiacy”

Już trzydzieści lat temu dostrzeżono, że osoby z niepełnością intelektualną, problemami zdrowia psychicznego, osoby z zespołem Aspergera z trudem realizują stawiane im przez życie wymagania. Bez odpowiedniego wsparcia ze strony otoczenia jednostki te doświadczają wielu niepowodzeń zarówno w sferze edukacyjnej, jak i samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Jedną z propozycji pomocy tym osobom była inicjatywa podjęta w 1985 r. powołania do życia folklorystycznego zespołu, w skład którego przyjęto uzdolnione artystycznie jednostki z niepełnością. Okazało się, że ówczesny eksperyment i jego wyniki przerosły oczekiwania wszystkich – rodziców, pedagogów, a także szerokie środowisko społeczne. Do grupy zgłaszały się osoby z różnych miast i miasteczek naszego kraju. Wśród nich byli uczniowie szkół specjalnych, placówek oświatowo-wychowawczych, spółdzielni inwalidzkich, dziś także warsztatów terapii zajęciowej.

12 października 2015 roku o godz. 10.00 w gmachu Sejmu RP w Sali Kolumnowej w Warszawie odbyła się uroczystość obchodów 30-lecia działalności artystycznej Integracyjnego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowiacy”. Organizatorem jubileuszu była Fundacja Krzewienia Kultury Artystycznej Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, która od wielu lat sprawuje bezpośrednią opiekę nad tą jedy-

ną w Europie grupą folklorystyczną. Do organizacji uroczystości dołączył się Parlamentarny Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych, reprezentowany przez senatora Jana Filipa Libickiego oraz Fundacja Nowe Teraz.

Patronat honorowy nad jubileuszem zespołu objęła Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pani profesor Małgorzata Omiłanowska.

Integracyjny Zespół Pieśni i Tańca „Mazowiaczy” to grupa ponad 70-osobowa, która reprezentuje rodzimy folklor ludowy w kraju i za granicą. Przez okres trzydziestu lat cała grupa podejmowała nieustrudzenie wysiłek budowania własnego wizerunku artystycznego, realizowała starania w kierunku dokonywania zmian w obszarze własnej aranżacji kultury scenicznej, rozwoju indywidualności artysty z niepełnosprawnością, w jednolitej ciągłości utrwalania rodzimego folkloru ludowego. Członkowie tej grupy mieli okazję ujawniania wyjątkowego w swoim rodzaju związku emocjonalnego z kulturą ludową w jej bliskości, dostrzegania wartości estetycznych, moralnych, artystycznych i duchowych, stanowiących znaczącą część wspólnie budowanej tożsamości, budowania cegiełka po cegiełce dobrostanu kultury narodowej, utrwalania własnego wkładu jako części do kulturalnego dziedzictwa narodowego.

Z okazji jubileuszu została przygotowana monografia pt. *Inspirowani folklorem - 30-lecie integracyjnego zespołu pieśni i tańca Mazowiaczy (1985-2015)* autorstwa twórcy i założyciela tej grypy artystycznej, prof. Leszka Plocha. Książka w wydaniu polsko-angielskim wraz z wkładką zbioru fotografii dokumentujących dzieje zespołu dedykowana została szerokiemu środowisku osób, począwszy od gości uczestniczących w uroczystości jubileuszowej w Sali Kolumnowej Sejmu, a kończąc na przedstawicielach organizacji społecznych, rządowych i pozarządowych. W treści ponad 370-stronicowej monografii czytamy między innymi: *Ogrom włożonej pracy w poznanie osobistej, artystycznej wizji świata, towarzyszącej członkom Zespołu, a która w znacznym stopniu kreowała ich dotychczasową egzystencję, jest zdumiewający. Z początkiem pierwszych publicznych pokazów scenicznych, a tym samym*

doniesień prasowych i medialnych można było zaprezentować szerokiej publiczności zaledwie kilka wybranych tańców ludowych. Z biegiem lat zaczęło pojawiać się ich coraz więcej, coraz obszerniejszych i bogatszych w swoim wyrazie artystycznym. Zaczęto rejestrować przypyły nowych kostiumów ludowych, rekwizytów, ludowych instrumentów muzycznych, doniesień prasowych. Systematyczna analiza wszechstronnych dokonań promocyjnych, organizacyjno-szkoleniowych i estradowo-twórczych uczestników zapoczątkowała potrzebę prowadzenia i gromadzenia kronik, pedantycznego segregowania faktów z życia i osiągnięć scenicznych, układania chronologii działań, zbierania dokumentacji niezbędnej w tworzeniu własnej historii, dokumentacji fotograficznej, DVD, płytowej, internetowej.

Realizowana nieustannie promocja kultury artystycznej Zespołu miała za zadanie złagodzenie bezwzględnie ferowanych przez niektóre warstwy środowiska stereotypów, aktów segregacji, marginalizacji i wykluczenia społecznego. Jak się okazało, trud ten bardzo się opłacił.

Zespół „Mazowiacy” nadal chce być kuźnią popularyzacji folkloru ludowego jako formy aktywizacji, rozwoju talentów i umiejętności, a także terapii przez działania artystyczne osób dotkniętych niepełnosprawnością. Podkreślić warto, że w założeniach funkcjonowania grupy folklorystycznej tkwi przekonanie o potrzebie przestrzegania zasady dochodzenia do mistrzostwa, tj. na początku kształcenia i terapii sztuką, a następnie w jej konsekwencji wprowadzania uczestnika do publicznych prezentacji osiągnięć własnych. Nie odwrotnie. W takim podejściu dostrzegać jedynie można fenomen stałego rozwoju tej grupy i mieć zarazem nadzieję, że zawsze będzie to forma atrakcyjna i dostępna dla wszystkich zainteresowanych osób z niepełnosprawnością, bez względu na rodzaj ograniczeń. Podkreślić trzeba, że w naszym kraju nie ma placówki, która czynnie kształciła by artystów z niepełnosprawnością i wykazywała zainteresowanie prowadzeniem tego rodzaju działalności nieodpłatnie. Fundacja Krzewienia Kultury Artystycznej Osób z Niepełnosprawnością w Warszawie nie tylko jest zainteresowana, ale od wielu lat taką edukację prowadzi (non profit).

Podczas uroczystości obchodów w Sali Kolumnowej Sejmu Zespół zaprezentował wiązanekę tańców i pieśni ludowych oraz uhonorował specjalnych gości i sympatyków okolicznościowym medalem pamiątkowym 30-lecia.

Więcej informacji o działaniach zespołu „Mazowiacy”, jak też Fundacji Krzewienia Kultury Artystycznej Osób Niepełnosprawnych w Warszawie dostępnych jest na stronie internetowej www.mazowiacy.com.

Zespół „Mazowiacy”

Pamiątkowy medal z okazji 30-lecia istnienia zespołu „Mazowiacy”